

Vážení čtenáři,

nové číslo našeho časopisu se k Vám dostane v době červnové, tzn. v době počínajícího léta. Předkládáme Vám k přečtení tematicky rozmanité číslo a věříme, že v něm každý z Vás najde něco, co ho zaujme.

Recenzovanou část, čítající tři příspěvky, otevírá Jan Novotný, Kamil Boldan a Magda Součková, kteří nás seznamují s metodami a výsledky specifického průzkumu tzv. identických inkunábulí, které byly dlouhodobě uloženy v odlišných podmínkách prostředí několika českých knihoven. Cílem průzkumu vlivu prachu a plyných polutantů na historický papír bylo exaktně stanovit, do jaké míry se při dlouhodobém uložení odráží rozdílná kvalita prostředí na vlastnostech a stupni degradace papíru, a také pokusit se nalézt souvislosti mezi fyzickým stavem papíru a poškozením knižních vazeb. Článek navíc dokládá důležitost a efektivitu mezioborové spolupráce chemika-technologa, restaurátora a historika.

Druhým v pořadí je příspěvek slovenské kolegyně Jely Steinerové, v němž nás autorka uvádí do problematiky základů informační etiky v informační vědě, dále informační etiky v kontextu informačního chování a informační ekologie. Autorka mj. vyvozuje, že výzkum informační etiky a příbuzných etik (např. počítačová etika či bioetika) by mohl směřovat k hodnotově orientovanému navrhování informačních systémů a služeb i k ochraně před patologickými jevy v informačním chování a informační společnosti vůbec (zvyšovat citlivost k sociálním a morálním hodnotám informačního chování a informační praxe, pomáhat při hledání rovnováhy mezi informačními právy a povinnostmi atd.).

Recenzované příspěvky uzavírá Helena Kučerová svojí studií přinášející výsledky obsáhlého literárního průzkumu, který posuzuje existující přístupy k novému pojmu *aboutness* v informační vědě. Novotvar *aboutness* souvisí s obsahovou analýzou dokumentů a organizací znalostí a označuje to, co se prostřednictvím obsahové analýzy informačních zdrojů zachycuje a reprezentuje. Autorka důkladně zkoumá etymologii výrazu a zvažuje jeho možné české ekvivalenty, pečlivě vysvětluje celý koncept *aboutness*, jeho možné vazby ke konceptuálním modelům katalogizační teorie (FRBR, FRAD, FRASAD...) atd. Oživení tohoto již několik desetiletí existujícího pojmu je bezesporu dokladem potřebného návratu teorie organizace znalostí k sémantickým problémům, jež se znovu vynořují v důsledku masového rozšíření elektronických dokumentů a pronikání technologií internetu do každodenní práce při organizaci znalostí.

Nerecenzované příspěvky jsou tentokrát čtyři. Autorem prvního z nich je Zdeněk Matušík, který zpracoval přehled vývoje právních podmínek sběru a ukládání povinného depozitu elektronických publikací vzniklých jako digitální a šířených online (v komunikačních sítích). Využívá poznatků o právní úpravě povinného ukládání e-publikací v zahraničí, zejména v členských státech EU, a na tomto základě formuluje závěry pro vytvoření žádoucího právního rámce pro sběr, uchování a zpřístupňování síťových elektronických publikací.

Další příspěvek napsaný Hanou Churáčkovou nás seznamuje s možnostmi získávání informací o právním stavu patentů, se specifiky vyhledávání na dané téma, s databázemi takové řešerše umožňujícími apod. Upozorňuje na důležitý aspekt odlišnosti informací (a zdrojů informací) o právním stavu patentů a samotných patentových databázích jako zdrojů obsahujících technická řešení.

Třetím, velmi zajímavým a povzbudivým příspěvkem (nejen) pro všechny knihovníky a jejich práci, je „důkaz“ podaný Michaelou Tydlitátovou a Bořivojem Tydlitátem, jak lze „utřídit neutřiditelné“. Zde na příkladu části historického fondu Ústavu T. G. Masaryka.

Tuto část uzavírá Michal Černý s praktickou tematikou užití kolaborativních a kooperativních systémů (nejen) v knihovnách. Vysvětluje odlišnost kolaborativních a kooperativních přístupů a seznamuje s komponenty systémů podporujících činnost týmů a správu projektů založených na kooperaci/kolaboraci.

Recenze tentokrát přináší informace o sborníku *Studia bibliographica Posoniensia* 2013 s tematikou výzkumu čtení jako kulturně historického fenoménu. Recenzi pro nás zpracovala Alena Richterová.

Tradičně uzavíráme rubrikou *Novinky zahraniční knihovnické literatury*. V člancích, jejichž obsah přibližujeme pomocí stručných referátů, se rozvíjejí např. témata prezentace knihoven různých typů.

Věříme, že toto číslo, jímž vstupujeme do 25. ročníku, tedy čtvrtstoletí existence časopisu s dnešním názvem *Knihovna*, Vám bude dobrým společníkem, který Vám předá potřebné informace, potěší a povzbudí k další práci. Budeme se těšit na Vaše náměty a připomínky i nová témata.

Přeji za redakci pěkné počtení!

Renáta Salátová
výkonná redaktorka